

АКТОВЕ, ПРИЕТИ ОТ ОРГАНИТЕ, СЪЗДАДЕНИ С МЕЖДУНАРОДНИ СПОРАЗУМЕНИЯ

Само оригиналните текстове на ИКЕ на ООН имат правно действие съгласно международното публично право. Статутът и датата на влизане в сила на настоящото правило следва да бъдат проверени в последната версия на документа на ИКЕ на ООН относно статута — TRANS/WP.29/343/, който е на разположение на електронен адрес:
<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocsts.html>

Правило № 80 на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН) — Единни разпоредби относно одобрението на седалки за големи пътнически превозни средства и на тези превозни средства по отношение на якостта на седалките и техните закрепвания

Включващо всички текстове в сила до:

Серия от изменения 03 на правилото — дата на влизане в сила: 26 юли 2012 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Поле на приложение
2. Определения
3. Заявление за одобрение
4. Одобрение
5. Изисквания за седалките
6. Изисквания за закрепванията на седалките за тип превозно средство
7. Изисквания за монтиране на седалките в тип превозно средство
8. Съответствие на производството
9. Санкции при несъответствие на производството
10. Промяна и разширение на одобрението на типа седалка и/или типа превозно средство
11. Окончателно прекратяване на производството
12. Преходни разпоредби
13. Наименования и адреси на техническите служби, отговарящи за провеждането на изпитвания за одобрение на типа, и на органите по одобряването на типа

ДОПЪЛНЕНИЯ

1. Процедури за изпитване на седалки в съответствие с параграф 5 и/или закрепвания в съответствие с параграф 6.1.2 и/или монтирането на обърнати настрани седалки в съответствие с точка 3 от допълнение 7
2. Процедура за изпитване на закрепванията на превозно средство при прилагане на параграф 6.1.1
3. Измервания, които трябва да бъдат извършени
4. Определяне на критерии за приемливост

5. Изисквания и процедури при провеждане на статично изпитване
6. Характеристики на поглъщането на енергията от задната част на облегалките на седалките
7. Изисквания за защита на пътниците на обърнати настрани седалки в съответствие с параграф 7.4.4

ПРИЛОЖЕНИЯ

1. Съобщение относно одобрението, отказа за издаване на одобрение, разширението на одобрение, отменянето на одобрение или окончателното прекратяване на производството на тип или типове седалка по отношение на неговата(тяхната) якост в съответствие с Правило № 80
2. Съобщение относно одобрението, отказа за издаване на одобрение, разширението на одобрение, отменянето на одобрение или окончателното прекратяване на производството на тип превозно средство по отношение на якостта на закрепванията на седалките в съответствие с Правило № 80
3. Оформление на маркировките за одобрение
4. Процедура за определяне на точката „Н“ и действителния ъгъл на торса за сеящи места в моторни превозни средства

1. ПОЛЕ НА ПРИЛОЖЕНИЕ

1.1. Настоящото правило се прилага за:

- а) Седалки за пътници за монтиране в положение „обърнати напред“ в превозни средства от категории M_2 и M_3 , от класове II, III и V ⁽¹⁾;
- б) Превозни средства от категории M_2 и M_3 от класове II, III и V ⁽¹⁾ по отношение на закрепванията на техните седалки и монтирането на седалките;
- в) То не се прилага за обърнати назад седалки или за евентуални облегалки за глава, монтирани на тези седалки.

1.2. При поискване от страна на производителя одобренията по Правило № 17 превозни средства от категория M_2 ⁽¹⁾ се считат за изпълняващи изискванията на настоящото правило.

1.3. Превозните средства, за които по отношение на някои от седалките се ползва дерогацията, предвидена в параграф 7.4 от Правило № 14, се одобряват по настоящото правило.

1.4. Монтирането на обърнати настрани седалки се забранява в превозни средства от категории M_2 (от класове II, III и V) и M_3 (от класове II, III и V).1.5. По искане на производителя и със съгласието на техническата служба, както и на органа по одобряването на типа на съответната страна по Спогодбата, може да бъде предоставено одобрение за превозни средства от категория M_3 (от клас III или V) с технически допустима максимална маса с товар, превишаваща 10 тона, с обърнати настрани седалки, при условие че тези обърнати настрани седалки са групирани в задната част на превозното средство и образуват обособено купе с най-много 10 седалки. Обърнатите настрани седалки са снабдени поне с облегалка за глава и с двучков колан с обтегач, чийто тип е одобрен в съответствие с Правило № 16. Освен това закрепванията на техните предпазни колани трябва да отговарят на изискванията за размери и якост, основани на определенията в Правило № 14. Трябва да се вземе предвид обаче, че съответната седалка е обърната настрани, а не напред, като изпитванията и проверките не могат да бъдат отменени на това основание. Документът за съобщение (приложение 2) трябва да съдържа забележка, в която се посочва, че обърнатите настрани седалки са одобрени в съответствие с настоящия параграф. Прекратява се издаването на такива одобрения от 1 ноември 2014 г. или от датата на приемане на единни предписания относно изпитванията за обърнати настрани седалки (т.е. настоящото правило), както и на разпоредби за такива седалки по отношение на закрепванията за предпазни колани (т.е. Правило № 14) и превозни средства, оборудвани с предпазни колани (т.е. Правило № 16), в зависимост от това коя дата е по-ранна.

⁽¹⁾ Съгласно определението в Консолидираната резолюция за конструкцията на превозните средства (R.E.3), документ ECE/TRANS/ WP.29/78/Rev.2, параграф 2.

- 1.6. Параграф 1.4 не се прилага по отношение на линейки или на превозни средства, предназначени за употреба от военните служби, гражданската отбрана, противопожарните служби и силите, отговорни за поддържане на обществения ред.
- 1.7. Параграф 1.4 не се прилага по отношение на превозни средства от категория М₃ (от класове II, III и V) с технически допустима максимална маса с товар, превишаваща 10 тона, с обърнати настрани седалки, при условие че са изпълнени изискванията в параграф 7.4.
2. ОПРЕДЕЛЕНИЯ
За целите на настоящото правило:
 - 2.1. „Одобрение на седалка“ означава одобрение на тип седалка като компонент във връзка със защитата на пътниците, заемащи обърнати напред седалки, по отношение на тяхната якост и конструкцията на облегалките на седалките;
 - 2.2. „Одобрение на превозно средство“ означава одобрение на типа превозно средство по отношение на якостта на частите на конструкцията на превозното средство, към които трябва да бъдат прикрепени седалките, и по отношение на монтирането на седалките;
 - 2.3. „Тип седалка“ означава седалки, които не се различават съществено по отношение на следните характеристики, които е вероятно да се отразят на тяхната якост и агресивност:
 - 2.3.1. Конструкция, форма, размери и материали на носещите части;
 - 2.3.2. Типове и размери на системите за регулиране и застопоряване на облегалката на седалката;
 - 2.3.3. Размери, конструкция и материали на частите за закрепване и поддръжка (в т.ч. краката);
 - 2.4. „Тип превозно средство“ означава превозни средства, които не се различават съществено по отношение на:
 - 2.4.1. Конструктивните характеристики от значение за настоящото правило; както и
 - 2.4.2. Типа или типовете получили одобрение на типа седалки, монтирани на превозното средство, ако има такива.
 - 2.5. „Седалка“ означава конструкция, която може да бъде закрепена към конструкцията на превозно средство, включително нейната тапицерия и закрепващите елементи, предназначена да се използва в превозно средство и да предоставя места за сядане на един или повече възрастни. В зависимост от ориентацията ѝ седалката се определя, както следва:
 - 2.5.1. „Обърната напред седалка“ означава седалка, която може да се използва, когато превозното средство е в движение, и която е обърната към предната част на превозното средство по начин, при който вертикалната равнина на симетрия на седалката образува ъгъл по-малък от + 10° или -10° с вертикалната равнина на симетрия на превозното средство.
 - 2.5.2. „Обърната назад седалка“ означава седалка, която може да се използва, когато превозното средство е в движение, и която е обърната към задната част на превозното средство по начин, при който вертикалната равнина на симетрия на седалката образува ъгъл по-малък от + 10° или -10° с вертикалната равнина на симетрия на превозното средство.
 - 2.5.3. „Обърната настрани седалка“ означава седалка, която може да се използва, когато превозното средство е в движение, и която е обърната към една от страните на превозното средство по начин, при който вертикалната равнина на симетрия на седалката образува ъгъл от 90° (± 10°) с вертикалната равнина на симетрия на превозното средство;
 - 2.6. „Индивидуална седалка“ означава седалка, проектирана и конструирана за настаняване на един седящ пътник;
 - 2.7. „Двойна седалка“ означава седалка, проектирана и конструирана за настаняване на двама седящи пътници един до друг; две седалки една до друга, които не са свързани, се разглеждат като две индивидуални седалки;
 - 2.8. „Ред седалки“ означава седалка, проектирана и конструирана за настаняване на трима или повече седящи пътници един до друг; няколко индивидуални или двойни седалки, разположени една до друга, не се разглеждат като ред седалки;
 - 2.9. „Възглавница на седалката“ означава частта от седалката, която е поставена почти хоризонтално и е проектирана да поддържа седящ пътник;
 - 2.10. „Облегалка на седалката“ означава частта от седалката, която е почти вертикална, проектирана да поддържа гърба, раменете и при възможност главата на пътника;
 - 2.11. „Система за регулиране“ означава устройството, чрез което седалката или нейните части могат да бъдат регулирани в удобно за седящото лице положение;

- 2.12. „Система за изместване“ означава устройство, позволяващо седалката или една нейна част да бъде изместена странично или надлъжно, без фиксирано междинно положение на седалката или на една нейна част, за да се улесни достъпът на пътниците;
- 2.13. „Система за застопоряване“ означава устройство, осигуряващо поддържането на седалката и нейните части в положението за ползване;
- 2.14. „Закрепване“ означава част от пода или корпуса на превозно средство, към която може да бъде закрепена седалка;
- 2.15. „Закрепващи елементи“ означава болтове или други компоненти, използвани за закрепване на седалката към превозното средство;
- 2.16. „Количка“ означава изпитвателното оборудване, произведено и използвано за динамично възпроизвеждане на пътнотранспортно произшествие, включващо челен сблъсък;
- 2.17. „Спомагателна седалка“ означава седалка за манекена, монтирана на количката зад седалката за изпитване. Тази седалка е представителна за седалката, която ще бъде използвана в превозното средство зад седалката за изпитване;
- 2.18. „Базова равнина“ означава равнината, минаваща през точките на допиране на петите на манекена, използван за определяне на точката Н и действителния ъгъл на торса за седящо място в моторни превозни средства, в съответствие с предписанията в приложение 4;
- 2.19. „Базова височина“ означава височината на върха на седалката над базовата равнина;
- 2.20. „Манекен“ означава манекен, съответстващ на спецификациите за ХИБРИД II или III ⁽¹⁾ за обърнати напред седалки; или манекен, съответстващ на спецификациите за манекен за страничен удар в съответствие с Правило № 95, приложение 6 за обърнати настрани седалки;
- 2.21. „Базова зона“ означава пространството между две вертикални надлъжни равнини, разположени на 400 mm една от друга и симетрични спрямо точка Н, което пространство се определя чрез въртене от вертикала към хоризонтала на наподобяващия глава апарат, описан в Правило № 21, приложение 1. Апаратът се разполага по описания начин в посоченото приложение към Правило № 21 и се установява на максималната за него дължина от 840 mm и минималната за него дължина от 736 mm за последващо ограничаване на посоченото пространство;
- 2.22. „Триточков колан“ за целите на настоящото правило включва също колани с повече от три точки на закрепване;
- 2.23. „Разстояние между седалките“ по отношение на седалки, разположени в едно и също направление, означава разстоянието между предната част на облегалка на седалка и задната част на облегалката на предната седалка, измерено хоризонтално на височина 620 mm над пода.
3. ЗАЯВЛЕНИЕ ЗА ОДОБРЕНИЕ
- 3.1. Заявлението за одобрение на седалка се подава от производителя на седалката или от негов надлежно упълномощен представител.
- 3.2. Заявлението за одобрение на превозното средство се подава от производителя на превозното средство или от негов надлежно упълномощен представител.
- 3.3. Заявлението за одобрение на седалка или превозно средство трябва да бъде придружено от следните документи в три екземпляра, както и от следните конкретни данни:
- 3.3.1. За одобрението на седалка:
- 3.3.1.1. Подробно описание на седалката, нейните закрепващи елементи и нейните системи за регулиране, изместване и застопоряване;
- 3.3.1.2. Изработени в подходящ мащаб и достатъчно подробни чертежи на седалката, нейните закрепващи елементи и нейните системи за регулиране, изместване и застопоряване;
- 3.3.2. За одобрението на превозно средство:
- 3.3.2.1. Подробно описание на използваните за закрепване части на структурата на превозното средство;
- 3.3.2.2. Изработени в подходящ мащаб и достатъчно подробни чертежи на използваните за закрепване части на превозното средство.
- 3.4. На техническата служба, отговаряща за изпитванията за одобрение, трябва да се предостави следното:

⁽¹⁾ Техническите спецификации и подробните чертежи на ХИБРИД II и III, съответстващи на петдесетия процентил основни размери на лице от мъжки пол в САЩ, както и спецификациите за неговото регулиране за това изпитване са подадени при Генералния секретар на Обединените нации и с тях може да бъде направена справка при поискване в секретариата на Икономическата комисия за Европа, Двореца на нациите, Женева, Швейцария.

- 3.4.1. Две седалки, представителни за подлежащия на одобрение тип, в случай на одобрение на седалка;
- 3.4.2. Част от конструкцията на превозното средство, в случай на одобрение на превозно средство.
4. ОДОБРЕНИЕ
- 4.1. Ако седалката, представена за одобрение в съответствие с настоящото правило, отговаря на съответните изисквания в параграф 5 по-долу, за този тип седалка се издава одобрение.
- 4.2. Ако превозното средство, представено за одобрение в съответствие с настоящото правило, отговаря на съответните изисквания в параграфи 6 и 7 по-долу, за този тип превозно средство се издава одобрение.
- 4.3. На всеки одобрен тип се присвоява номер на одобрението. Първите му две цифри (понастоящем 03, което съответства на серия от изменения 03) показват номера на серията от изменения, включващи последните съществени технически изменения, внесени в правилото към момента на издаване на одобрението. Една и съща страна по Спогодбата не може да присвои еднакъв номер на друг тип седалка или превозно средство.
- 4.4. Прилагащите настоящото правило страни по Спогодбата от 1958 г. биват уведомявани за одобрение, разширение или отказ за издаване на одобрение за даден тип седалка и/или превозно средство в съответствие с настоящото правило посредством формуляр, който съответства на образца в приложение 1 и/или приложение 2 към настоящото правило.
- 4.5. Върху всяка седалка и всяко превозно средство, съответстващи на одобрен по настоящото правило тип седалка или превозно средство, на явно и леснодостъпно място, упоменато във формуляра за одобрение, се нанася международна маркировка за одобрение, която се състои от:
- 4.5.1. Окръжност около буквата „E“, следвана от отличителния номер на държавата, издала одобрението ⁽¹⁾;
- 4.5.2. Номера на настоящото правило, следван от буквата „R“, тире и номера на одобрението вдясно от окръжността, преписана в параграф 4.5.1.
- 4.6. Маркировката за одобрение трябва да е четлива и незаличима.
- 4.7. Според случая маркировката за одобрение трябва да бъде разположена върху седалката или седалките, или върху поставената от производителя табелка с данни или близо до нея.
- 4.8. Примерни разположения на маркировки за одобрение са дадени в приложение 3.
5. ИЗИСКВАНИЯ ЗА СЕДАЛКИТЕ
- 5.1. По искане на производителя всеки тип обръната напред седалка се подлага на изпитване съобразно изискванията в допълнение 1 (динамично изпитване) или в допълнения 5 и 6 (статично изпитване).
- 5.2. Изпитванията, които типът седалка е преминал успешно, се отразява във формуляра за съобщение, отнасящ се до одобрението на тип седалка и съответстващ на образца в приложение 1.
- 5.3. Всяка предоставена система за регулиране и изместване трябва да включва система за застопоряване, която работи автоматично.
- 5.4. Не се изисква системите за регулиране и застопоряване да са напълно изправни след изпитването.
- 5.5. На всяка предна странична седалка във всяко превозно средство от категория M₂ с максимална маса, непревишаваща 3 500 kg, се монтира облегалка за глава. Тази облегалка за глава трябва да отговаря на изискванията на Правило № 25, изменено със серия от изменения 03 на правилото.
6. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЗАКРЕПВАНИЯТА НА СЕДАЛКИТЕ ЗА ТИП ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО
- 6.1. Закрепванията на седалките на превозното средство трябва да могат да издържат:
- 6.1.1. Или изпитването, описано в допълнение 2;
- 6.1.2. Или ако седалката е монтирана на частта от конструкцията на превозното средство, която се изпитва — изпитванията, предписани в допълнение 1. Не е необходимо седалката да е одобрена, при условие че отговаря на изискванията в параграф 3.2.1 от гореспоменатото допълнение.

⁽¹⁾ Отличителните номера на страните по Спогодбата от 1958 г. са дадени в приложение 3 към Консолидираната резолюция за конструкцията на превозни средства (R.E.3), документ TRANS/WP.29/78/Rev.2/Amend.1.

- 6.2. Трайната деформация, включително разрушаване на закрепване или на околната зона, е допустима, при условие че предписаната сила е била издържана през целия предписан период.
- 6.3. Когато в дадено превозно средство има повече от един тип закрепване, всеки вариант трябва да бъде изпитан, за да може да бъде одобрено превозното средство.
- 6.4. Може да бъде използвано едно изпитване за едновременното одобрение на седалка и превозно средство.
- 6.5. При превозни средства от категория M₃ закрепванията на седалките се считат за отговарящи на изискванията в параграфи 6.1 и 6.2, ако закрепванията на предпазните колани на съответните седящи места са захванати директно към седалките, които трябва да бъдат монтирани, и тези закрепвания на коланите отговарят на изискванията на Правило № 14, ако е необходимо с използване на предвидената в параграф 7.4 дерогация.
7. ИЗИСКВАНИЯ ЗА МОНТИРАНЕ НА СЕДАЛКИТЕ В ТИП ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО
- 7.1. Всички обърнати напред седалки трябва да бъдат одобрени съобразно изискванията в параграф 5 от настоящото правило и да отговарят на следните условия:
- 7.1.1. Седалката трябва да има базова височина от най-малко 1 m; и
- 7.1.2. точката Н на задната седалка трябва да е с по-малко от 72 mm по-висока от точката Н на въпросната седалка или ако точката Н на задната седалка е с повече от 72 mm по-висока, въпросната седалка трябва да бъде изпитана и одобрена за монтиране в това положение.
- 7.2. При одобрение съобразно допълнение 1 се прилагат изпитвания 1 и 2, с изключение на следните случаи:
- 7.2.1. Изпитване 1 не се прилага, когато задната част на седалката не може да бъде ударена от пътник без предпазен колан (т.е. няма обърната напред или настрани седалка непосредствено зад тази, която трябва да бъде изпитана).
- 7.2.2. Изпитване 2 не се прилага:
- 7.2.2.1. Ако задната част на седалката не може да бъде ударена от пътник с предпазен колан; или
- 7.2.2.2. Ако задната седалка е обърната напред и е снабдена с триточков колан със закрепвания, които отговарят напълно на изискванията на Правило № 14 (без дерогация); или
- 7.2.2.3. Ако седалката отговаря на изискванията в допълнение 6 към настоящото правило.
- 7.3. При одобрение съобразно допълнения 5 и 6 се прилагат всички изпитвания, с изключение на следните случаи:
- 7.3.1. Изпитването от допълнение 5 не се прилага, ако задната част на седалката не може да бъде ударена от пътник без предпазен колан (т.е. няма обърната напред или настрани седалка непосредствено зад тази, която трябва да бъде изпитана).
- 7.3.2. Изпитването от допълнение 6 не се прилага:
- 7.3.2.1. Ако задната част на седалката не може да бъде ударена от пътник с предпазен колан; или
- 7.3.2.2. Ако задната седалка е обърната напред и е снабдена с триточков колан със закрепвания, които отговарят напълно на изискванията на Правило № 14 (без дерогация).
- 7.4. Монтирането на обърнати настрани седалки трябва да отговаря на следните условия:
- 7.4.1. Седалката трябва да има базова височина от най-малко 1 m;
- 7.4.2. Равнината, минаваща през точките Н на съседни обърнати настрани седалки, трябва да е успоредна на базовата равнина;
- 7.4.3. Разстоянието между точките Н на две съседни обърнати настрани седалки трябва да бъде в диапазона 450—725 mm, измерено хоризонтално между вертикалните надлъжни равнини, минаващи през центровете на тези седящи места (вж. допълнение 7, фигура 1); и
- 7.4.4. Пътниците на обърнати настрани седалки трябва да бъдат защитени от част на превозното средство (напр. преграда, стена или облегалка на обърната напред седалка), разположена пред най-предната обърната настрани седалка. Тази част на превозното средство трябва да отговаря на изискванията в допълнение 7.
8. СЪОТВЕТСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО
- Процедурите за гарантиране на съответствието на производството трябва да отговарят на определените в допълнение 2 към Спогодбата (E/CEC/324-E/CEC/TRANS/505/Rev.2), като се съблюдават следните изисквания:

- 8.1. Седалките и/или превозните средства, които са одобрени съобразно настоящото правило, трябва да са така произведени, че да съответстват на одобрения тип, като отговарят на посочените в параграфи 5, 6 и 7 по-горе изисквания.
- 8.2. С цел проверка на спазването на изискванията в параграф 8.1, се провеждат подходящи проверки на продукцията. В този случай подходящи проверки означава проверяване на размерите на продукта, както и наличието на процедури за ефективен контрол на качеството на продуктите.
- 8.3. Компетентният орган, който е издал одобрението на типа, може по всяко време да провери приложимите към всяка производствена единица методи на контрол на съответствието и да подложи образци на всяко от проведените за целите на одобрението изпитвания, което смята за необходимо. Нормалната честота на тези проверки е веднъж годишно.
9. САНКЦИИ ПРИ НЕСЪОТВЕТСТВИЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО
- 9.1. Одобрението, издадено за тип седалка и/или превозно средство в съответствие с настоящето правило, може да бъде отнето, ако изложените по-горе изисквания не са изпълнени.
- 9.2. Ако прилагаща настоящото правило страна по Спогодбата отнеме издадено по-рано от нея одобрение, тя трябва незабавно да уведоми останалите прилагащи настоящото правило страни по Спогодбата чрез формуляр за съобщение, съответстващ на образца в приложение 1 и/или 2 към настоящото правило.
10. ПРОМЯНА И РАЗШИРЕНИЕ НА ОДОБРЕНИЕТО НА ТИПА СЕДАЛКА И/ИЛИ ТИПА ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО
- 10.1. Органът по одобряването на типа, който е одобрил типа седалка и/или типа превозно средство, бива уведомяван за всяка промяна на типа седалка и/или типа превозно средство. В такъв случай органът може:
 - 10.1.1. Да прецени, че направените модификации не оказват съществено неблагоприятно въздействие и че при всички положения седалката и/или превозното средство продължават да отговарят на изискванията; или
 - 10.1.2. Да изиска протокол за допълнително изпитване от техническата служба, отговаряща за провеждане на изпитванията.
- 10.2. Потвърждението или отказът за одобрение с посочване на измененията трябва да бъдат съобщени на прилагащите настоящото правило страни по Спогодбата чрез определената в параграф 4.4 по-горе процедура.
- 10.3. Органът по одобряването на типа, който издава разширението на одобрението, присвоява сериен номер на това разширение и информира за него останалите прилагащи настоящото правило страни по Спогодбата от 1958 г. чрез формуляр за съобщение, съответстващ на образца в приложение 1 и/или 2 към настоящото правило.
11. ОКОНЧАТЕЛНО ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРОИЗВОДСТВОТО

Ако титулярят на одобрението прекрати напълно производството на тип превозно средство, одобрен в съответствие с настоящото правило, той уведомява за това органа, издал одобрението. При получаване на съответното съобщение този орган уведомява за това останалите прилагащи настоящото правило страни по Спогодбата от 1958 г. чрез формуляр за съобщение, съответстващ на образца в приложение 1 и/или 2 към настоящото правило.
12. ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ.
- 12.1. Считано от датата на влизане в сила на серия от изменения 02, никоя прилагаща настоящото правило страна по Спогодбата не може да отказва издаване на одобрения по силата на настоящото правило, изменено със серия от изменения 02.
- 12.2. Считано от 1 ноември 2012 г. прилагащите настоящото правило страни по Спогодбата издават одобрения само ако са изпълнени изискванията на настоящото правило, изменено със серия от изменения 02.
- 12.3. Считано от 1 ноември 2014 г., одобренията, издадени в съответствие с настоящото правило, престават да бъдат валидни, с изключение на тези, които са предоставени в съответствие с изискванията на настоящото правило, изменено със серия от изменения 02.
- 12.4. Считано от 1 ноември 2014 г. прилагащите настоящото правило страни по Спогодбата могат да откажат първа национална или регионална регистрация (първо пускане в експлоатация) на превозно средство, за което не е предоставено одобрение на типа в съответствие с изискванията на серия на изменения 02 на настоящето правило.

- 12.5. Считано от 1 ноември 2014 г. или от датата на приемането на единни предписания относно изпитванията за обърнати настрани седалки (т.е. настоящото правило), както и на разпоредби за такива седалки по отношение на закрепванията за предпазни колани (т.е. Правило № 14) и превозни средства, оборудвани с предпазни колани (т.е. Правило № 16), в зависимост от това коя дата е по-ранна, одобренията, издадени в съответствие с параграф 1.5 от настоящото правило, престават да бъдат валидни.
- 12.6. Дори след датата на влизане в сила на серия от изменения 02, одобренията на компоненти по серия от изменения 01 на настоящото правило остават валидни и прилагашите настоящото правило страни по Спогодбата продължават да ги приемат и нямат право да отказват да издават разширения на одобрения по серия от изменения 01 на настоящото правило.
- 12.7. Считано от датата на влизане в сила на серията от изменения 03, никоя прилагаша настоящото правило страна по Спогодбата не може да отказва издаване на одобрения по силата на настоящото правило, изменено със серия от изменения 03.
- 12.8. Считано от 24 месеца след датата на влизане в сила на серия от изменения 03, прилагашите настоящото правило страни по Спогодбата издават одобрения само ако са изпълнени изискванията на настоящото правило, изменено със серия от изменения 03.
- 12.9. Считано от 60 месеца след датата на влизане в сила на серия от изменения 03 на настоящото правило, прилагашите настоящото правило страни по споразумението могат отказват издаването на национално или регионално одобрение на типа и първа национална или регионална регистрация (първо пускане в експлоатация) за превозно средство, което не отговаря на изискванията на серия от изменения 03 на настоящото правило.
- 12.10. Дори след датата на влизане в сила на серия от изменения 03, одобренията на компоненти по серия от изменения 01 или 02 на настоящото правило остават валидни и прилагашите настоящото правило страни по Спогодбата продължават да ги приемат и нямат право да отказват да издават разширения на одобрения по серия от изменения 01 или 02 на настоящото правило.
13. **НАИМЕНОВАНИЯ И АДРЕСИ НА ТЕХНИЧЕСКИТЕ СЛУЖБИ, ОТГОВАРЯЩИ ЗА ПРОВЕЖДАНЕТО НА ИЗПИТВАНИЯ ЗА ОДОБРЕНИЕ НА ТИПА, И НА ОРГАНИТЕ ПО ОДОБРЯВАНЕТО НА ТИПА**
- Прилагашите настоящото правило страни по Спогодбата от 1958 г. съобщават на секретариата на ООН наименованията и адресите на техническите служби, отговарящи за провеждане на изпитания за одобрение, и на органите по одобряването на типа, които издават одобрения и на които трябва да бъдат изпращани издадените в други държави формуляри, удостоверяващи одобрение, разширение, отказ за издаване или отменяне на одобрение.
-

Допълнение 1

Процедури за изпитване на седалки в съответствие с параграф 5 и/или закрепвания в съответствие с параграф 6.1.2 и/или монтирането на обърнати настрани седалки в съответствие с точка 3 от допълнение 7

1. ИЗИСКВАНИЯ
- 1.1. С изпитванията трябва да се установи:
 - 1.1.1. Дали пътникът(ците) на седалката е(са) правилно възпрян(възпрени) от седалката(ите) пред него(тях) и/или чрез използването на предпазен колан.
 - 1.1.1.1. Това изискване се счита за изпълнено, ако при движението си напред никоя част на торса и главата на манекена не премине напречната вертикална равнина, разположена на 1,6 m от точката R на спомагателната седалка.
 - 1.1.2. Дали пътникът(ците) на седалката(те) не е(са) тежко наранен(и).
 - 1.1.2.1. Това изискване се счита за изпълнено, ако са изпълнени следните критерии за биомеханична приемливост за използвания манекен, определени в съответствие с допълнение 4; а именно:
 - 1.1.2.2. За манекен на спомагателна обърната напред седалка трябва да бъдат изпълнени следните критерии за биомеханична приемливост:
 - 1.1.2.2.1. Критерият за приемливост на главата НИС е по-малък от 500;
 - 1.1.2.2.2. Критерият за приемливост на гръдния кош (ThAC) е по-малък от 30 g, с изключение на периоди с обща продължителност, по-малка от 3 ms ($g = 9,81\text{m/s}^2$);
 - 1.1.2.2.3. Критерият за приемливост на бедрената кост (FAC) е по-малък от 10 kN, а стойността 8 kN не се превишава за периоди с обща продължителност, по-голяма от 20 ms;
 - 1.1.2.3. За манекен на спомагателна обърната настрани седалка трябва да бъдат изпълнени следните критерии за биомеханична приемливост:
 - 1.1.2.3.1. Критерият за приемливост на главата НИС е по-малък от 500;
 - 1.1.2.3.2. Критериите за приемливост на гръдния кош:
 - а) Критерий за огъване на ребрата (RDC) — по-малък или равен на 42 mm;
 - б) Критерий за меки тъкани (VC) — по-малък или равен на 1,0 m/sec;
 - 1.1.2.3.3. Критерият за приемливост на таза:

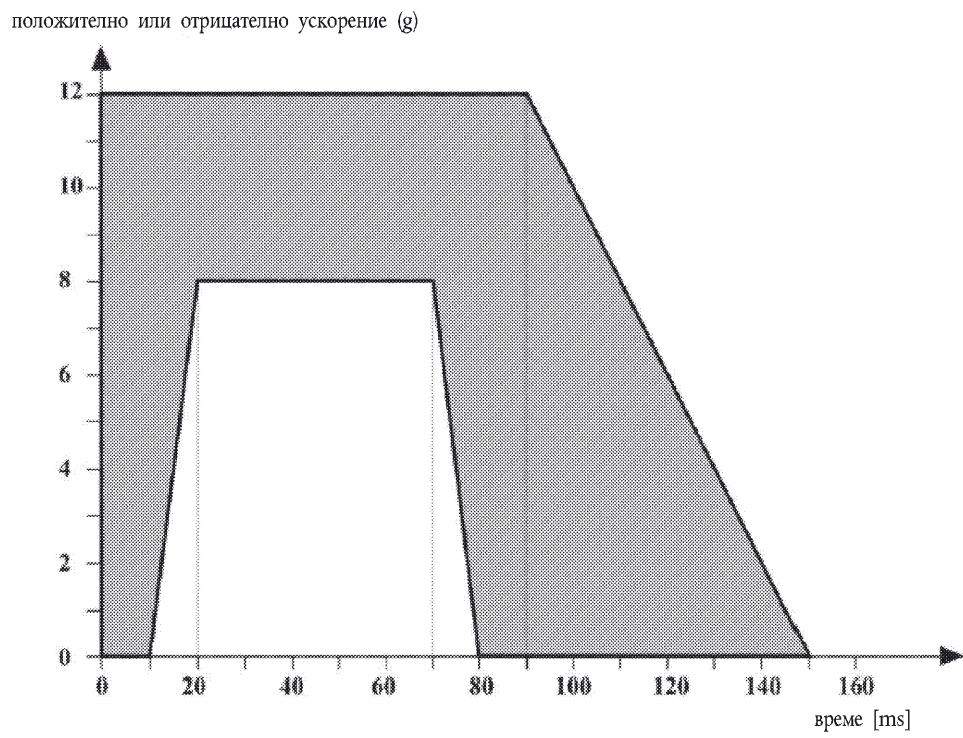
Максимална сила върху лонното свързване на таза (PSPF) — по-малка или равна на 6 kN;
 - 1.1.2.3.4. Критерият за приемливост на корема:

Максимална сила в корема (APF) — по-малка или равна на 2,5 kN вътрешна сила (еквивалентна на външна сила от 4,5 kN).
- 1.1.3. Дали седалките и монтажните им опори са достатъчно здрави.
 - 1.1.3.1. Това изискване се счита за изпълнено, ако:
 - 1.1.3.1.1. Нито една част на седалката, монтажните опори на седалката или принадлежностите не се отделят напълно по време на изпитването;
 - 1.1.3.1.2. Седалката остане здраво закрепена, дори ако едно или повече закрепвания се отделят частично, и всички системи за застопоряване останат застопорени през цялото време на изпитването;
 - 1.1.3.1.3. След изпитването по нито една структурна част на седалката или принадлежностите не се наблюдават счупвания или остри ръбове или ъгли, които да могат да причинят телесни наранявания.

- 1.2. Всички елементи, формиращи част от облегалката на седалката или принадлежностите ѝ, трябва да са такива, че да не може да се очаква да предизвикат телесни наранявания на пътника по време на удара. Това изискване се счита за изпълнено, ако всяка част, която може да влезе в контакт със сфера с диаметър 165 mm, има радиус на кривината най-малко 5 mm.
- 1.2.1. Ако някоя част от посочените по-горе елементи и принадлежности е направена от материал с твърдост, по-малка от 50 по Шор (скала А) на твърда опора, посочените в параграф 1.2 по-горе изисквания се прилагат само за твърдата опора.
- 1.2.2. Частите на облегалката на седалката, като например устройства за регулиране на седалката и принадлежности, не са предмет на изискванията в параграф 1.2, ако в положение на покой те са разположени под хоризонтална равнина на 400 mm над базовата равнина, дори ако пътникът на седалката може да влезе в контакт с тях.
2. ПОДГОТОВКА НА СЕДАЛКАТА ЗА ИЗПИТВАНЕ
- 2.1. Седалката за изпитване се монтира:
 - 2.1.1. Или на изпитвателна платформа, която е представителна за корпуса на превозното средство,
 - 2.1.2. Или на твърда изпитвателна платформа.
- 2.2. Закрепването върху изпитвателната платформа, предоставено за изпитваната(те) седалка(ки), е еднакво с използваното в превозното(ите) средство(а), за което (които) е предназначена седалката, или има същите характеристики като него.
- 2.3. Седалката за изпитване трябва да е напълно комплектувана с тапицерия и принадлежности. Ако седалката е оборудвана с масичка, тя е в прибрано положение.
- 2.4. Ако се регулира странично, седалката е в положение на максимално разтегляне.
- 2.5. Ако е регулируема, облегалката на седалката се регулира така, че полученият наклон на торса на манекена, използван за определянето на точка Н и действителния ъгъл на торса за сеящи места в моторно превозно средство, да бъде възможно най-близък до препоръчания от производителя при нормална употреба, или при липса на конкретна препоръка от производителя — колкото е възможно по-близко до 25° в посока назад спрямо вертикалната равнина.
- 2.6. Ако облегалката на седалката е снабдена с регулируема по височина облегалка за главата, последната трябва да е в най-ниското си положение.
- 2.7. Както спомагателната седалка, така и седалката за изпитване трябва да бъдат оборудвани с предпазни колани от одобрен тип, които отговарят на изискванията на Правило № 16 и са захванати чрез закрепвания, монтирани в съответствие с Правило № 14 (включително, ако е приложимо, предвидената в параграф 7.4 от това правило дерогация).
3. ДИНАМИЧНИ ИЗПИТВАНИЯ
- 3.1. Изпитване 1
Изпитвателната платформа се монтира на количка.
- 3.2. Спомагателна седалка
Спомагателната седалка може да бъде от същия тип като седалката за изпитване и трябва да бъде разположена паралелно на седалката за изпитване и непосредствено зад нея. Двете седалки трябва да са разположени на еднаква височина и да са регулирани по еднакъв начин, а разстоянието между тях трябва да е 750 mm.
 - 3.2.1. Ако бъде използвана спомагателна седалка от различен тип, това трябва да бъде упоменато във формуляра за съобщение, отнасящ се до одобрението на тип седалка и съответстващ на образаца в приложение 1 към настоящото правило.
- 3.3. Манекен
 - 3.3.1. Манекенът се поставя без колан на спомагателната седалка, така че неговата равнина на симетрия да съответства на равнината на симетрия на въпросното сеящо място.
 - 3.3.2. Независимо от сеящото място на манекена, ъгълът между горната част на ръката и базовата линия на ръката върху торса на всяка страна трябва да бъде $40^\circ \pm 5^\circ$. Базовата линия на ръката върху торса се определя като пресечна линия на допирателната равнина към предната повърхност на ребрата и надлъжната вертикална равнина на манекена, съдържаща ръката. Краката се разтягат максимално и ако е възможно са успоредни; петите докосват пода.

- 3.3.3. Всеки необходим манекен се поставя на седалка в съответствие със следната процедура:
- 3.3.3.1. Манекенът се поставя на седалката колкото е възможно по-близо до желаното положение,
- 3.3.3.2. Поставя се плоска, твърда повърхност с размери 76 mm × 76 mm колкото е възможно по-ниско срещу предната част на торса на манекена,
- 3.3.3.3. Плоската повърхност се натиска хоризонтално към торса на манекена с тежест между 25 и 35 daN:
- 3.3.3.3.1. Торсът се изтегля напред за раменете до вертикално положение, след което се поставя обратно на облегалката на седалката. Това действие се извършва два пъти;
- 3.3.3.3.2. Без да се движи торсът, главата се поставя в такова положение, че платформата, придържаща измервателната апаратура, намираща се в главата, да е хоризонтална и средната надлъжна равнина на главата да е успоредна на тази на превозното средство (за обърнати настрани седалки средната надлъжна равнина на главата да е успоредна на вертикалната надлъжна равнина на седалката).
- 3.3.3.4. Плоската повърхност се отстранява внимателно,
- 3.3.3.5. Манекенът се премества напред на седалката и описаната по-горе процедура по поставянето се повтаря,
- 3.3.3.6. Ако е необходимо, положението на долните крайници се коригира,
- 3.3.3.7. Монтираната измервателна апаратура по никакъв начин не трябва да влияе на движението на манекена по време на удара,
- 3.3.3.8. Температурата на системата от измервателна апаратура се стабилизира преди изпитването и се поддържа доколкото е възможно в интервала 19—26 °C.
- 3.4. Симулиране на удар
- 3.4.1. Общата промяна на скоростта на количката, с която се симулира удар, е между 30 и 32 km/h.
- 3.4.2. Отрицателното ускорение на количката или по избор на заявителя — ускорението на количката по време на симулацията на удар трябва да е в съответствие с разпоредбите, посочени на фигура 1 по-долу. С изключение на интервалите с обща продължителност, по-малка от 3 ms, кривата на отрицателното или положителното ускорение на количката като функция на времето трябва да остане между ограничителните криви, показани на фигура 1.
- 3.4.3. Освен това средното отрицателно или положително ускорение трябва да е в граници между 6,5 и 8,5 g.
- 3.5. Изпитване 2
- 3.5.1. Изпитване 1 се повтаря с манекен, поставен в седнало положение на спомагателната седалка: манекенът е обезопасен с предпазен колан, който е захванат и регулиран в съответствие с инструкциите на производителя. Броят точки на захващане на предпазния колан за целите на изпитване 2 се отразяват във формуляра за съобщение, отнасящ се до одобрението на тип седалка и съответстващ на образаца в приложение 1 към настоящото правило.
- 3.5.2. Спомагателната седалка е или от същия тип, като изпитваната седалка, или от различен тип, подробни данни за който се отразяват във формуляра за съобщение, отнасящ се до одобрението на тип седалка и съответстващ на образаца в приложение 1 към настоящото правило.
- 3.5.3. Изпитване 2 може да се прилага и за други части на превозното средство, освен за седалка, както е посочено в параграф 8.1.7 на Правило № 16 и параграф 5.3.5 на Правило № 14.
- 3.5.4. Когато изпитване 2 се провежда с манекен, обезопасен с триточков колан, и критериите за нараняване не са превишени, се счита, че спомагателната седалка отговаря на изискванията, отнасящи се за натоварванията при статично изпитване и движението на горното закрепване по време на определеното в Правило № 14 изпитване, по отношение на поставянето на манекена.
- 3.5.5. Изпитване 2 може да се прилага и за обърнати настрани седалки. В този случай спомагателната седалка, посочена в параграф 3.2, трябва да е обърнатата настрани седалка, която се поставя по определения в допълнение 7 начин.

Фигура 1

Допълнение 2

ПРОЦЕДУРА ЗА ИЗПИТВАНЕ НА ЗАКРЕПВАНИЯТА НА ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ПАРАГРАФ 6.1.1

1. ИЗПИТВАТЕЛНА АПАРАТУРА

- 1.1. Корава конструкция, достатъчно представителна за седалката, предназначена за използване в превозното средство, се монтира с помощта на осигурени от производителя закрепващи елементи (болтове, винтове и др.) към предоставените за изпитване части на конструкцията.
- 1.2. Ако на едно и също закрепване могат да бъдат монтирани няколко типа седалки, които се различават една от друга по разстоянието между предните и задните крачета, изпитването се провежда с типа с най-късото разстояние между крачетата. Това разстояние се посочва в сертификата за одобрение на типа.

2. ПРОЦЕДУРА НА ИЗПИТВАНЕ

2.1. Прилага се сила F:

- 2.1.1. На височина 750 mm над базовата равнина и на вертикалната линия, съдържаща геометричния център на повърхността, оградена от многоъгълника, чиито върхове представляват различните точки на закрепване или ако е приложимо — крайните закрепвания на седалката, с помощта на определената в параграф 1.1 по-горе корава конструкция;

2.1.2. В хоризонтална посока и насочена към предната част на превозното средство;

2.1.3. При възможно най-кратко закъснение и времетраене от поне 0,2 s.

2.2. Силата F се определя или

2.2.1. По следната формула: $F = (5\,000 \pm 50) \times i$, където:

F се измерва в N, а i представлява броят на седящите места на седалката, за която трябва да бъдат одобрени закрепванията, които ще бъдат изпитвани; или по желание на производителя,

2.2.2. В съответствие с представителните усилия, измерени по време на динамичните изпитвания, описани в допълнение 1 към настоящото правило.

Допълнение 3

ИЗМЕРВАНИЯ, КОИТО ТРЯБВА ДА БЪДАТ ИЗВЪРШЕНИ

1. Всички необходими измервания се извършват с измервателни системи, отговарящи на спецификациите на Международния стандарт ISO 6487:1987, озаглавен „Методи на измерване при изпитванията на удар: Измервателни уреди“.
2. Динамично изпитване
- 2.1. Измервания, които трябва да се извършат на количката
Характеристиките на отрицателното или положителното ускорение на количката се измерват от отрицателните или положителните ускорения, измерени на коравата рамка на количката с измервателни системи с честотен клас на измервателния канал 60 (Channel Frequency Class — CFC).
- 2.2. Измервания, които трябва да се извършат върху манекените
Отчитанията на измервателните устройства се записват чрез независими канали за данни със следния честотен клас на канала:
 - 2.2.1. Измервания в главата на манекена
Резултантното триосно ускорение спрямо центъра на тежестта (γ_r) ⁽¹⁾ се измерва с честотен клас на канала 600.
 - 2.2.2. Измервания в гръдния кош на манекена
Резултантното ускорение в центъра на тежестта се измерва с честотен клас на канала 180. Критерият за огъване на ребрата и за вискозитета (VC) се измерва с честотен клас на канала 180.
 - 2.2.3. Измервания в бедрото на манекена
Осовата сила на натиск се измерва с честотен клас на канала 600.
 - 2.2.4. Измервания в корема на манекена
Силите върху корема се измерват с честотен клас на канала 600.
 - 2.2.5. Измервания в таза на манекена
Силата върху лонното свързване на таза се измерва с честотен клас на канала 600.

⁽¹⁾ Изразява се в g (= 9,81 m/s²), чиято числова стойност се изчислява по следната формула:

$$\gamma_r^2 = \gamma_H^2 + \gamma_V^2 + \gamma_C^2$$

където:

- γ_H = стойност на моментното напължко ускорение;
- γ_V = стойност на моментното вертикално ускорение;
- γ_C = стойност на моментното напречно ускорение.

Допълнение 4

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА КРИТЕРИИ ЗА ПРИЕМЛИВОСТ

1. ЧЕЛЕН УДАР (ОБЪРНАТА НАПРЕД СЕДАЛКА)
 - 1.1. Критерий за приемливост на главата (НІС)
 - 1.1.1. Критерият за нанаряване (НІС) се изчислява въз основа на резултантното триосно ускорение, измерено в съответствие с допълнение 3, параграф 2.2.1 по следната формула:

$$НІС = (t_2 - t_1) \left[\frac{1}{t_2 - t_1} \int_{t_1}^{t_2} \gamma_r dt \right]^{2,5}$$

където t_1 и t_2 са произволни времеви стойности по време на изпитване, като НІС е максималната стойност за интервала между t_1 и t_2 . Стойностите t_1 и t_2 се изразяват в секунди.

- 1.2. Критерий за приемливост за гръдния кош (ThAC)
 - 1.2.1. Този критерий се определя от абсолютната стойност на резултантното ускорение, изразено в g и измерено в съответствие с допълнение 3, параграф 2.2.2, както и от периода на ускорение, изразен в ms .
- 1.3. Критерий за приемливост за бедрената кост (FAC)

Този критерий се определя от аксиално предаваното върху всяка бедрена кост на манекена усилие на натиск, изразено в kN и измерено в съответствие с допълнение 3, параграф 2.2.3, както и от продължителността на усилието на натиск, изразено в ms .
2. СТРАНИЧЕН УДАР (ОБЪРНАТА НАСТРАНИ СЕДАЛКА)
 - 2.1. Критерий за приемливост за главата (НІС) — вж. параграф 1.1 по-горе
 - 2.2. Критерий за приемливост за гръдния кош
 - 2.2.1. Огъване в гръдния кош: Максималното огъване на гръдния кош е максималната стойност на огъване на което и да е ребро, определена от датчиците, следящи изместването на гръдния кош.
 - 2.2.2. Показател за вискозитета (VC):

Максималната вискозитетна реакция е максималната стойност на VC върху което и да е ребро, която се изчислява като моментното относително свиване на гръдния кош спрямо половината му, умножено по скоростта на свиване, получена чрез диференциране на свиването. За целите на това изчисление стандартната широчина на половината ребрена клетка на гръдния кош е 140 mm.

$$VC = \max \left[\frac{D}{0,14} \times \frac{dD}{dt} \right]$$

където D (в метри) = огъване на ребрата

Изчислителният алгоритъм, който се използва, е представен в Правило № 95, приложение 4, допълнение 2.

- 2.3. Критерий за приемливост на корема

Максималната сила върху корема е максималната стойност на сбора от трите сили, измерени от датчиците, монтирани на 39 mm под повърхността на страната на удара.
- 2.4. Критерий за приемливост за таза

Максимална сила върху лонното свързване на таза (PSPF) е максималната сила, измерена с динамометричен датчик в лонното свързване на таза.

Допълнение 5

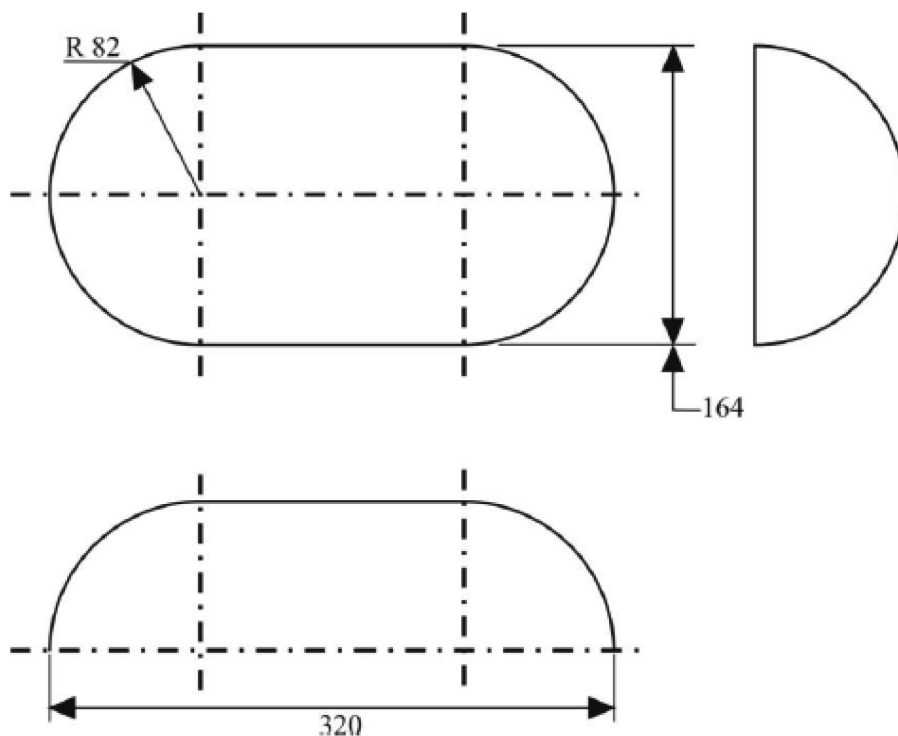
ИЗИСКВАНИЯ И ПРОЦЕДУРИ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕ НА СТАТИЧНО ИЗПИТВАНЕ

1. ИЗИСКВАНИЯ
- 1.1. Чрез изискванията за изпитваните седалки в съответствие с настоящото допълнение трябва да се определи:
 - 1.1.1. Дали пътниците на седалките са правилно възпрени от седалките пред тях;
 - 1.1.2. Дали пътниците на седалките не са тежко наранени; и
 - 1.1.3. Дали седалките и монтажните им опори са достатъчно здрави.
- 1.2. Изискванията в параграф 1.1.1 по-горе се считат за изпълнени, ако максималното изместване на централната точка на прилагане на всяка предписана в параграф 2.2.1 сила, измерено в хоризонталната равнина и в надлъжната, средна равнина на съответното седащо място, не превишава 400 mm.
- 1.3. Изискванията в параграф 1.1.2 по-горе се считат за изпълнени, ако са спазени следните характеристики:
 - 1.3.1. Максималното изместване на централната точка на прилагане на всяка от предписаните в параграф 2.2.1 сили, измерено според описаното в параграф 1.2, не е по-малко от 100 mm.
 - 1.3.2. Максималното изместване на централната точка на прилагане на всяка от предписаните в параграф 2.2.2 сили, измерено според описаното в параграф 1.2, не е по-малко от 50 mm.
 - 1.3.3. Всички елементи, формиращи част от облегалката на седалката или принадлежностите ѝ, трябва да са такива, че да не може да се очаква да предизвикат телесни наранявания на пътника по време на удара. Това изискване се счита за изпълнено, ако всяка част, която може да влезе в контакт със сфера с диаметър 165 mm, има радиус на кривината най-малко 5 mm.
 - 1.3.4. Ако някоя част от посочените по-горе елементи и принадлежности е направена от материал с твърдост, по-малка от 50 по Шор (скала А), на твърда опора, посочените в параграф 1.3.3 по-горе изисквания се прилагат само за твърдата опора.
 - 1.3.5. Частите на облегалката на седалката, като например устройства за регулиране на седалката и принадлежности, не са предмет на изискванията в параграф 1.3.3, ако в положение на покой те са разположени под хоризонтална равнина на 400 mm над базовата равнина, дори ако пътникът на седалката може да влезе в контакт с тях.
- 1.4. Изискванията в параграф 1.1.3 се считат за изпълнени, ако:
 - 1.4.1. Нито една част на седалката, монтажните опори на седалката или принадлежностите не се отделят напълно по време на изпитването;
 - 1.4.2. Седалката остане здраво закрепена, дори ако едно или повече закрепвания се отделят частично, и всички системи за застопоряване останат застопорени през цялото време на изпитването;
 - 1.4.3. След изпитването по нито една структурна част на седалката или принадлежностите не се наблюдават счупвания или остри ръбове или ъгли, които да могат да причинят телесни наранявания.
2. СТАТИЧНИ ИЗПИТВАНИЯ
- 2.1. Изпитвателна апаратура
- 2.1.1. Тя се състои от цилиндрични повърхности с кривина с радиус, равен на $82 + 3$ mm, и широчина:
 - 2.1.1.1. Поне равна на широчината на облегалката на седалката на всяко седащо място на седалката за изпитване с горната изпитвателна форма;
 - 2.1.1.2. Равна на $320 - 0/+ 10$ mm за долната изпитвателна форма, както е показано на фигура 1 от настоящото допълнение.
- 2.1.2. Повърхността, опираща в частите на седалката, трябва да е направена от материал, чиято твърдост е не по-малка от 80 по Шор (скала А).
- 2.1.3. Всяка цилиндрична повърхност е оборудвана с поне един преобразувател на сила, който може да измерва силите, приложени в посоката, определена в параграф 2.2.1.1.
- 2.2. Процедура на изпитване
- 2.2.1. Към задната част на седалката, съответстваща на всяко седащо място на седалката, се прилага изпитвателна сила, равна на $\frac{1\ 000}{N_1} \pm 50$ N, с помощта на устройство, съответстващо на изискванията в параграф 2.1 по-горе.
 - 2.2.1.1. Векторът на прилаганата сила трябва да се намира във вертикалната средна равнина на съответното седащо място; той трябва да бъде хоризонтален и насочен от задната към предната част на седалката.

- 2.2.1.2. Векторът трябва да се намира на височина H_1 , която е между 0,70 m и 0,80 m над базовата равнина. Точната височина се определя от производителя.
- 2.2.2. Към задната част на седалката, съответстваща на всяко седално място, се прилага едновременно изпитвателна сила, равна на $\frac{2\,000}{H_2} \pm 100$ N, в същата вертикална равнина, в същата посока и на височина H_2 , която е между 0,45 m и 0,55 m над базовата равнина, с помощта на устройство, съответстващо на изискванията в параграф 2.1 по-горе. Точната височина се определя от производителя.
- 2.2.3. Изпитвателните форми се поддържат доколкото е възможно в контакт със задната страна на седалката по време на прилагането на силите, посочени в параграфи 2.2.1 и 2.2.2 по-горе. Те трябва да могат да се въртят в хоризонталната равнина.
- 2.2.4. Когато седалката се състои от повече от едно седално място, силите, съответстващи на всяко седално място, се прилагат едновременно и има толкова горни и долни изпитвателни форми, колкото са седалните места.
- 2.2.5. Началното положение на всяко седално място на всяка от изпитвателните форми се определя, като изпитвателните устройства се поставят в контакт със седалката със сила, равна на поне 20 N.
- 2.2.6. Силите, посочени в параграфи 2.2.1 и 2.2.2 по-горе, се прилагат възможно най-бързо и се поддържат заедно на определената стойност при каквито и да е деформации поне за 0,2 секунди.
- 2.2.7. Ако изпитването е извършено с една или повече сили, но не с всички сили, по-големи от определените в параграфи 2.2.1 и 2.2.2 по-горе, и ако седалката отговаря на изискванията, се счита, че изпитването е преминало успешно.

Фигура 1

Изпитвателна апаратура за статични изпитвания

Допълнение 6

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПОГЛЪЩАНЕТО НА ЕНЕРГИЯТА ОТ ЗАДНАТА ЧАСТ НА ОБЛЕГАЛКИТЕ НА СЕДАЛКИТЕ

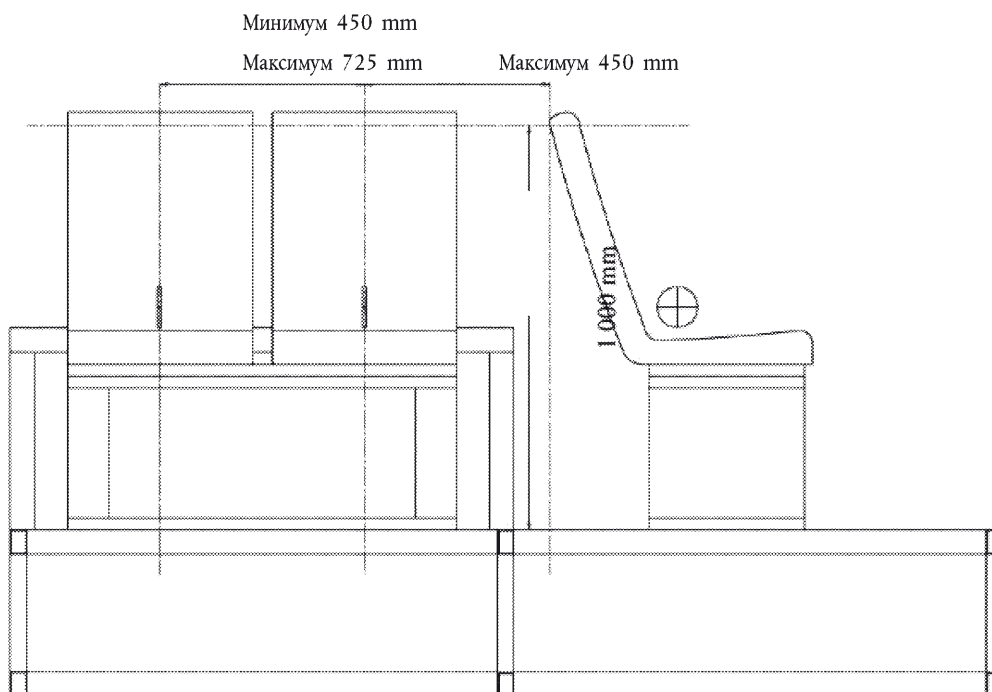
1. Елементите на задната част на облегалките на седалките, разположени в базовата зона, както е определена в параграф 2.21 от настоящото правило, се проверяват по искане на производителя в съответствие с изискванията за поглъщане на енергията, изложени в приложение 4 към Правило № 21. За тази цел всички монтирани принадлежности се изпитват във всички положения на употреба, с изключение на масичките, които се разглеждат в прибрано положение.
 2. Това изпитване се посочва във формуляра за съобщение, отнасящ се до одобрението на тип седалка и съответстващ на образеца в приложение 1 към настоящото правило. Прилага се чертеж, показващ зоната на частта на облегалката на седалката, проверена чрез изпитването за разсейване на енергия.
 3. Това изпитване може да се прилага за части на превозното средство, различна от седалка (параграф 3.5.3 от допълнение 1 и параграф 2.3 от допълнение 7).
-

Допълнение 7

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЗАЩИТА НА ПЪТНИЦИТЕ НА ОБЪРНАТИ НАСТРАНИ СЕДАЛКИ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ПАРАГРАФ 7.4.4

1. Разстоянието между най-предната обърната настрани седалка и частта на превозното средство, разположена пред тази най-предна обърната настрани седалка, не трябва да превишава 450 mm. Всички измервания се вземат 1 000 mm над базовата равнина на най-предната обърната настрани седалка (вж. фигура 1).

Фигура 1

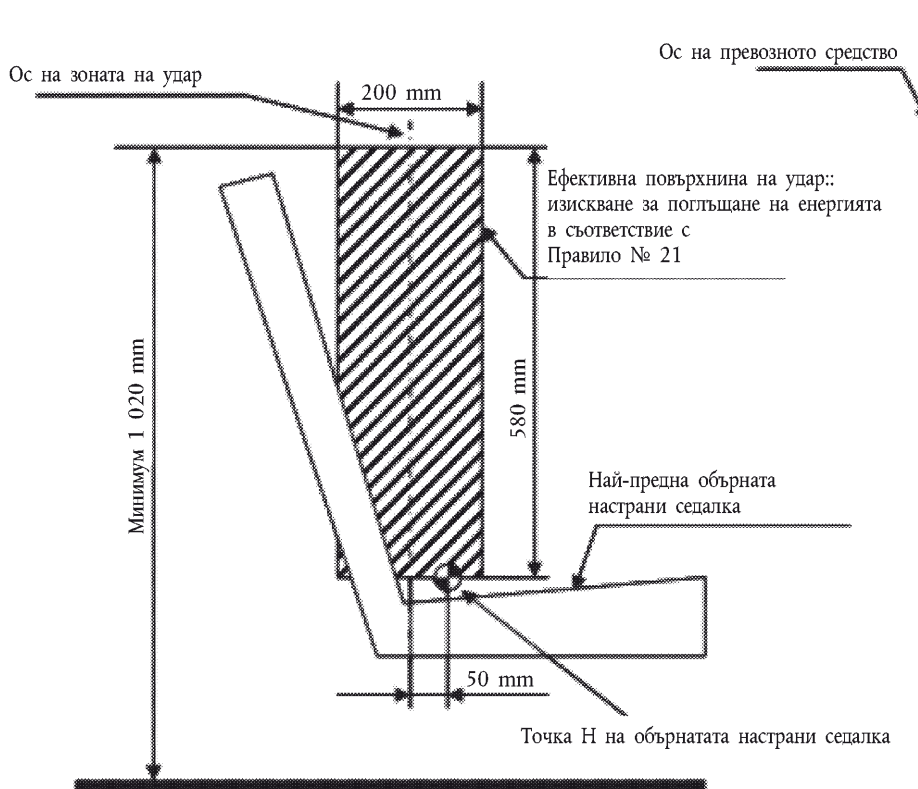
Изисквания за разположението на обърнатите настрани седалки

2. Частта на превозното средство (напр. преграда, стена или облегалка на обърната напред седалка), разположена пред най-предната обърната настрани седалка, трябва да отговаря на следните изисквания, за да се осигури защитата на пътника на тази най-предна обърната настрани седалка (вж. фиг. 2):
 - 2.1. Височината на частта на превозното средство спрямо базовата равнина на най-предната обърната настрани седалка не трябва да е по-малка от 1 020 mm; и
 - 2.2. Ефективната повърхнина на удар на частта на превозното средство трябва да е с ширина 200 mm и височина 580 mm. Тази повърхнина трябва да е разположена така, че вертикалната централна линия да е 50 mm зад точката Н на най-предната обърната настрани седалка; и
 - 2.3. Съответната повърхнина на частта на превозното средство, проектирана върху вертикална равнина, минаваща през тази точка Н, обхваща най-малко 95 % от ефективната повърхнина на удар. Тази част на превозното средство трябва да отговаря на изискванията за поглъщане на енергията от допълнение 6.
 - 2.3.1. При наличие на празно пространство в съответната повърхнина (обикновено две обърнати напред седалки с разстояние между тях), за всяко празно пространство се определя разстояние с помощта на сфера с диаметър 165 mm. Сферата се поставя така, че да влезе в празното пространство опирайки в точка, която позволява максимално навлизане на сферата, като не се прилага никакво усилие. Разстоянието между двете точки на допиране на сферата трябва да бъде по-малка от 60 mm;

3. По избор на производителите може да бъде проведено изпитване в съответствие с допълнение 1 с подходящ манекен за обърнати настрани седалки.

Фигура 2

Изисквания за разположение на частта на превозното средство, която се намира пред най-предната обърната настрани седалка

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

СЪОБЩЕНИЕ

(Максимален формат: А4 (210 × 297 mm))

издадено от: Наименование на администрацията

.....
.....
.....

- Относно ⁽²⁾: Издадено одобрение
- Разширено одобрение
- Отказано одобрение
- Отменено одобрение
- Окончателно прекратено производство

на тип или типове седалки по отношение на неговия (тяхната) якост в съответствие с Правило № 80

Одобрение № Разширение №

1. Търговско наименование или търговска марка на седалката:
2. Тип седалка:
3. Име и адрес на производителя:
4. Име и адрес на представителя на производителя, ако е приложимо:
5. Допълнителна информация:
 - 5.1. Кратко описание на типа седалка, нейните закрепващи елементи и нейните системи за регулиране, изместване и застопоряване, включително минималното разстояние между точките за закрепване:
 - 5.2. Местоположение и разположение на седалките:
 - 5.3. Седалки, ако има такива, които включват закрепване за предпазен колан:
 - 5.4. Изпитване за поглъщане на енергията от задната част на облегалката на седалката: да/не ⁽²⁾
 - 5.5. Чертежи, показващи мястото на задната част на облегалката на седалката, проверено за разсейване на енергията:
 - 5.6. Седалка, одобрена в съответствие с параграф 5.1 от настоящото правило (динамично изпитване): да/не ⁽²⁾
 - 5.6.1. Изпитване 1 в съответствие с допълнение 1: да/не ⁽²⁾
 - 5.6.2. Изпитване 2 в съответствие с допълнение 1: да/не ⁽²⁾
 - 5.6.3. Описание на предпазните колани и закрепванията, използвани за целите на изпитване 2:
 - 5.6.4. Тип спомагателна седалка, използван при изпитване 2 (ако е различен от типа на одобрената седалка):
 - 5.7. Седалка, одобрена в съответствие с параграф 5.1 от настоящото правило (статично изпитване): да/не ⁽²⁾
 - 5.8. Изпитване в съответствие с допълнение 5: да/не ⁽²⁾
 - 5.9. Изпитване в съответствие с допълнение 6: да/не ⁽²⁾
6. Седалката е представена за одобрение на:

7. Тип устройство: отрицателно/положително ускорение ⁽²⁾
8. Техническа служба, отговаряща за изпитванията за одобрение:
9. Дата на доклада, издаден от тази служба:
10. Номер на доклада, издаден от тази служба:
11. Издадено/отказано/разширено/отменено одобрение ⁽²⁾
12. Местоположение на маркировката за одобрение върху седалката
13. Място:
14. Дата:
15. Подпис:
16. При поискване се предоставят следните документи, съдържащи показания по-горе номер на одобрение:
.....

⁽¹⁾ Отличителен номер на държавата, която е предоставила/разширила/отказала/отменила одобрение (вж. разпоредбите относно одобрението в правилото).

⁽²⁾ Ненужното се зачерква.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

СЪОБЩЕНИЕ

(Максимален формат: A4 (210 × 297 mm))

издадено от: Наименование на администрацията

.....

Относно ⁽²⁾: Издадено одобрение
 Разширено одобрение
 Отказано одобрение
 Отменено одобрение
 Окончателно прекратено производство

на тип превозно средство по отношение на якостта на закрепванията на седалките в съответствие с Правило № 80
 Одобрение № Разширение №

1. Търговско наименование или търговска марка на превозното средство:
2. Тип превозно средство:
3. Име и адрес на производителя:
4. Име и адрес на представителя на производителя, ако е приложимо:
5. Допълнителна информация:
- 5.1. Кратко описание на типа превозно средство според неговите закрепвания и минималната стойност на разстоянието между тях:
- 5.2. Марка и тип на седалките, за които е издадено одобрение на типа (ако има такива):
- 5.3. За всеки ред седалки: индивидуална/многоместна, неподвижна/регулируема, с неподвижна облегалка/с регулируема облегалка, със съгъваема облегалка/с наклоняща се облегалка ⁽²⁾
- 5.4. Местоположение и разположение на седалките (седалки с одобрение на типа и други седалки):
- 5.5. Седалки, ако има такива, които включват закрепвания за предпазен колан:
6. Превозното средство е представено за одобряване на:
7. Техническа служба, отговаряща за изпитванията за одобрение:
8. Дата на доклада, издаден от тази служба:
9. Номер на доклада, издаден от тази служба:
10. Издадено/отказано/разширено/отменено одобрение ⁽²⁾
11. Местоположение на маркировката за одобрение върху превозното средство:
12. Място:
13. Дата:
14. Подпис:
15. При поискване се предоставят следните документи, съдържащи показания по-горе номер на одобрение:

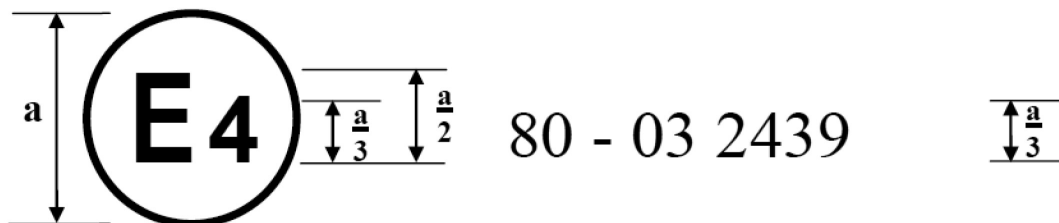
⁽¹⁾ Отличителен номер на държавата, която е предоставила/разширила/отказала/отменила одобрение (вж. разпоредбите относно одобрението в правилото).

⁽²⁾ Ненужното се зачерква.

ПРИЛОЖЕНИЕ 3

ОФОРМЛЕНИЕ НА МАРКИРОВКИТЕ ЗА ОДОБРЕНИЕ

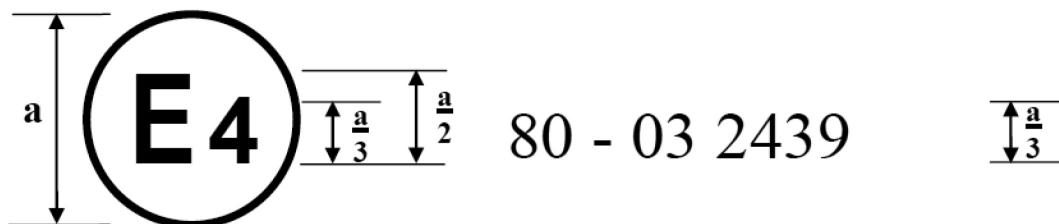
1. Оформление на маркировката за одобрение за дадена седалка

$a = 8 \text{ mm min}$

Горепозначената маркировка за одобрение, поставена на седалка, показва, че съответният тип седалка, след като е проведено изпитването в съответствие с параграф 2 от приложение 4, е одобрен по отношение на якостта на седалките в Нидерландия (E4) под № 032439. Номерът на одобрението показва, че то е било издадено в съответствие с изискванията на Правило № 80, изменено със серия от изменения 03.

2. Оформление на маркировката за одобрение за тип превозно средство

$a = 8 \text{ mm (минимум)}$

Горепозначената маркировка за одобрение, поставена на превозно средство, показва, че съответният тип превозно средство е одобрен по отношение на якостта на закрепванията в превозно средство в Нидерландия (E4) под № 032439. Номерът на одобрението показва, че то е било издадено в съответствие с изискванията на Правило № 80, изменено със серия от изменения 03.

ПРИЛОЖЕНИЕ 4

Процедура за определяне на точката „Н“ и действителния ъгъл на торса за сеящи места в моторни превозни средства ⁽¹⁾

Допълнение 1 — Описание на тримерния механизъм за определяне на точката „Н“ (3-D Н механизъм) ⁽¹⁾, ⁽²⁾

Допълнение 2 — Тримерна координатна система ⁽¹⁾

Допълнение 3 — Контролни данни относно сеящите места ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Процедурата е описана в приложение 1 към Консолидираната резолюция за конструкцията на превозни средства (RE.3) (документ ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.2). www.unecce.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html

⁽²⁾ За подробна информация относно конструкцията на 3-D Н механизма се обръщайте към Society of Automotive Engineers (SAE), 400 Commonwealth Drive, Warrendale, Pennsylvania 15096, United States of America. Механизмът съответства на описания в стандарт ISO 6549—1980 механизъм.